

Volum editat de
Li WEI, Tang YONGLIANG

ADEVĂRURI ȘI FAPTE

Al doilea război sino-japonez
(1937–1945)

Traducere din limba engleză de Sorin Șerb

CORINT
BOOKS

—2019—

Panoramă a Războiului de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze din perspectiva războiului mondial antifascist

Tang Chongnan

Dezastrele și pârjolul celui de-al Doilea Război Mondial s-au risipit de multă vreme și am lăsat în urmă anii conflictului. Totuși, această conflagrație este încă proaspătă în amintirile oamenilor din întreaga lume, care nu încetează să reflecteze asupra sa.

În 2014, în 8 mai și 2 septembrie, am marcat cea de-a 69-a aniversare de la capitularea necondiționată a Germaniei și Japoniei. Al Doilea Război Mondial, declanșat de puterile Axei, și anume de Germania, Japonia și Italia, s-a dovedit o catastrofă fără precedent pentru omenire și întreaga civilizație. Conflictul a avut mai multe premiere tragice: a acoperit cea mai extinsă arie geografică (84 de țări și regiuni implicate și un teatru de luptă întins pe 22 de milioane de km²); a angrenat cel mai mare număr de forțe armate și civili (în total aproximativ 2 miliarde de persoane, reprezentând peste 80% din populația lumii, inclusiv 180 de milioane de militari); a provocat cele mai multe victime (peste 100 de milioane, inclusiv 70 de milioane de

morți); a produs cele mai mari daune materiale (1 300 de miliarde de dolari, la care se adaugă alte 4 200 de miliarde de dolari contravaloarea altor bunuri materiale distruse, sumă calculată la valoarea dolarului din 2004); a fost cea mai sângheroasă conflagrație (au fost folosite cele mai ucigătoare arme moderne în timpul luptelor terestre, maritime și aeriene, inclusiv bombe atomice); beligeranții ambelor părți implicate în conflict au aruncat în luptă și milioane de soldați, zeci de mii de tunuri și avioane, câteva mii de tancuri și sute de nave de război într-o singură bătălie, ceva nemaivăzut în niciunul dintre cele mai mult de 14 500 de războaie despre care se spune că ar fi avut loc de-a lungul ultimilor 5 000 de ani. Puterile Axei au invadat și s-au extins impetuos, încercând să pună stăpânire pe întreaga lume prin campaniile de înrobire și cucerire a umanității. Al Doilea Război Mondial este considerat a fi unul de agresiune purtat de naziști și fasciștii italieni și japonezi împotriva păcii, umanității, civilizației și democrației.

În ciuda imenselor deosebiri între sistemele lor sociale, între ideologiile sau politicile interne și externe, țările invadate sau doar atacate, de pildă, China, SUA, Marea Britanie, Uniunea Sovietică și Franța, împărtășeau obiective comune referitoare la apărarea păcii mondiale și la supraviețuirea rasei și a demnității umane și au luptat împreună împotriva fasciștilor.

După ani de bătălii sângheroase, în 1945, al Doilea Război Mondial s-a încheiat, țările fasciste fiind înfrânte de aliații antifasciști. Pentru a scoate la iveală adevărul istoric cu exactitate, acest capitol se va concentra pe evocarea relației de ajutor reciproc și interdependență dintre Războiul de Rezistență al Chinei împotriva Agresiunii Japoneze și cel antifascist mondial, trecând în revistă această relație din perspectiva conflagrației, în încercarea de a evalua cât mai corect imensa contribuție a popoului chinez la înfrângerea fascismului.

1. Semnificația victoriei

Pe parcursul acestui război legitim împotriva agresiunii fasciste, în țările invadate a avut loc o vărsare de sânge fără precedent. Toate au suferit pagube însemnate și au făcut uriașe sacrificii. Anii îndelungați de lupte grele (14 ani pentru China, nouă pentru Etiopia, șase pentru țările din Europa de Vest, cum ar fi Marea Britanie și Franța, și patru ani pentru țările din Asia de Sud și regiunea Pacificului, Uniunea Sovietică și Statele Unite), au dus la victoria finală în războiul antifascist mondial.

Friedrich Engels spunea cândva că orice dezastru de proporții va fi achitat cu un avans primit din partea istoriei.¹ Fără îndoială, al Doilea Război Mondial a fost un dezastru în istoria umanității, dar și un război care ne-a schimbat profund sufletele. Cruzimea fascismului i-a impresionat pe oamenii din toată lumea și i-a forțat pe toți cei care iubeau pacea și își doreau democrația și progresul să-și adune forțele pentru a lupta împotriva acestuia. Ei au declanșat o luptă neînfricăță și au obținut victoria, pacea și progresul în lume.

La nivelul istoriei omenirii, victoria în război a forțelor antifasciste are o semnificație majoră și profundă care, tocmai de aceea, ar trebui recunoscută și prețuită. Cu șapte decenii în

¹ *Operele alese ale lui Karl Marx și Friedrich Engels*, Editura Poporului, Beijing, 1974, vol. XXXIX (ediția chineză), p. 149.

urmă, președintele Mao trăgea un semnal de alarmă spunând că ar fi o mare greșeală să subestimăm semnificația victoriei din al Doilea Război Mondial.¹

Victoria Chinei în Războiul de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze a fost prima mare victorie câștigată de China împotriva Japoniei de la Războiul Opiului, din 1840, când a fost supusă frecvent invaziilor și agresiunii, contraloviturilor și amenințărilor cu destrămarea. Războiul de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze al poporului chinez și extraordinara sa victorie finală au schimbat complet direcția de dezvoltare a țării. Datorită rezistenței tenace pe care poporul chinez a opus-o agresorilor japonezi, statul lor și-a dobândit, în timpul Conferinței de la Cairo din 1943, locul de cinste printre cele mai importante patru țări antifasciste, alături de Statele Unite, Marea Britanie și Uniunea Sovietică. De atunci, Marea Britanie, SUA și alte țări au început să semneze noi tratate cu China, declarând că vor renunța la politicile lor extrateritoriale și că vor anula tratatele nedrepte pe care le semnaseră înaintea războiului, eliberând astfel țara de fostul său statut semicolonial și permițându-i să-și declare independența. De asemenea, Războiul de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze și victoria Chinei au accelerat drumul țării către modernizare, în special prin întemeierea Republicii Populare Chineze, care a dobândit mult râvnita independență a țării și emanciparea ei și a înscris-o pe drumul modernizării socialiste, al prosperității și al stabilității.

Pe scurt, victoria Chinei în Războiul de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze a dus la un progres social remarcabil în China și a declanșat procesul de trezire și întinerire a națiunii, care, la rândul-i, a inspirat în mare măsură progresul social al întregii lumi. „În perioada postbelică, maturizarea

¹ *Operele alese ale lui Mao Zedong*, Editura Poporului, Beijing, 1967 (ediție într-un singur volum în chineză), p. 1250.

politică, stabilele relații internaționale, progresul social și economic și noile descoperiri științifice și tehnologice reprezintă progresul social al lumii, toate acestea fiind strâns legate de victoria în cel de-al Doilea Război Mondial.”¹

Semnificațiile Războiului de Rezistență al Chinei împotriva Agresiunii Japoneze, precum și ale celui mondial antifascist nu pot fi subestimate. Astăzi, când sărbătorim cea de-a 69-a aniversare a acestei victorii, ne reamintim avertismentul lui Mao și cuvintele lui Engels. Voi rezuma aici semnificația acestei victorii în următoarele nouă aspecte majore.

În primul rând, victoria în acest război a dus la înfrângerea puterilor Axei și la capitularea lor necondiționată, simbolizând condamnarea caracterului antiumanist, agresiv, antidemocratic al fascismului. Această izbândă a dezvăluit adevărul că dreptatea triumfă în cele din urmă asupra răului, civilizația asupra violenței, progresul asupra conservatorismului extrem, lumina asupra întunericului, precum și credința că umanitatea trebuie să câștige întotdeauna.

În al doilea rând, victoria în războiul antifascist a marcat un punct de cotitură în istoria mondială din secolul al XX-lea, pentru că a pus capăt vechii ere de lupte și turbulențe din toată lumea și a deschis o nouă epocă a păcii și dezvoltării. Dimensiunile și cruzimea acestui conflict le-au eclipsat pe toate celelalte purtate de-a lungul istoriei, iar sofisticatele arme nucleare, biologice și chimice produse în timpul conflictului au adus Pământul, omenirea și civilizația aproape de extincție, determinând astfel națiunile și popoarele lumii să se gândească serios la ce înseamnă cu adevărat războiul și pacea, precum și la supraviețuirea omenirii, ceea ce a determinat, în cele din urmă, creșterea rapidă a numărului de factori care constrâng

¹ Hu Dekun și Luo Zhigang, *Al Doilea Război Mondial și progresul social global postbelic*, Editura Poporului, Hubei, 1993, p. 1.

și controlează războiul mondial, aceștia ajungând să ocupe un loc tot mai important. Nu după multă vreme, procesul de pacificare și dezvoltare a devenit o temă importantă și o tendință a epocii în care trăim. O trecere în revistă a schimbărilor petrecute în ultimele șapte decenii ne face să afirmăm cu mai mare siguranță că victoria în cel de-al Doilea Război Mondial a vestit sfârșitul erei conflictelor armate mondiale, deschizând epoca păcii și a dezvoltării globale.

În al treilea rând, statutul de elită jucat și marea contribuție de neșters a fostei Uniuni Sovietice la victoria în războiul mondial antifascist au dat cu asupră de măsură expresia superiorității socialismului și au determinat nașterea multor țări socialiste în ultimele zile de război și după aceea, inclusiv fondarea Republicii Populare Chineze, și au încurajat extinderea puterii comuniste. Sistemul socialist mondial a fost înființat imediat după război și oficializat odată cu crearea puterii de stat socialiste în China.

În al patrulea rând, a fost instaurată de îndată o ordine internațională postbelică, urmare a deciziilor luate la Conferința de la Cairo și a Proclamației de la Potsdam și s-a stabilit un nou model de relații internaționale având în prim-plan confruntarea dintre SUA și Uniunea Sovietică (respectiv între reprezentanții Blocului de Vest și cei ai Blocului de Est) în urma Conferinței de la Yalta și a raportului de influență stabilit acolo. Noua ordine mondială și geometria acesteia sunt puținele lucruri moștenite de umanitate de la războiul mondial antifascist, jucând, fără îndoială, un rol pozitiv în dezvoltarea postbelică a lumii (desigur, sistemul Yalta are și partea sa negativă), deoarece au stabilit principiul coexistenței pașnice între țările care adoptă cele două sisteme sociale, adică socialismul și capitalismul, și obiectivul global de protejare a păcii mondiale postbelice, făcând posibilă astfel evitarea pe termen lung a războiului mondial.

Analiză a instituției „femeilor de reconfortare” în cadrul armatei invadatoare japoneze în China

Su Zhiliang și Chen Lifei

„Femeie de reconfortare” (*ianfu*, jp.) este o sintagmă specifică limbii japoneze. Potrivit dicționarului nipon *Kōjien*, o „femeie de reconfortare” „este aceea care merge alături de armată pe front și este atentă cu ofițerii și soldații”.¹ Dar ce se înțelege de fapt prin „atenție?” Au mers aceste femei de bunăvoie cu armata ori au fost obligate să o facă? Evident, dicționarul ascunde adevăratul înțeles al sintagmei și nu reflectă atrocitățile la care au fost supuse aceste femei.

¹ Niimura Izuru, (editor), *Kōjien* (Iwanami Book Company, 1978), a doua ediție, p. 62. Definiția s-a schimbat și sună acum așa: „femei care îi reconfortează pe ofițerii și soldații de pe front”.

Jurista Radhika Coomaraswamy, căreia ONU i-a încredințat în 1996 sarcina de a investiga problema „femeilor de reconfortare”, a afirmat că acestea reprezintă cazuri de viol sistematic și de sclavie sexuală militară înfăptuite de japonezi în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.¹ Autorul este întru totul de acord cu doamna Coomaraswamy și consideră că „femeile de reconfortare” au fost forțate să presteze servicii sexuale și să devină sclave sexuale în armata japoneză la ordinele guvernului nipon și ale autorităților militare. Instituția „femeilor de reconfortare” a fost o infracțiune comisă de guvernul japonez și a încălcat principiile umaniste, etica sexuală și convențiile de război. Guvernul nipon a forțat femeile din diferite țări să presteze servicii sexuale soldaților japonezi și a furnizat sistematic armatei sclave sexuale. Acesta este un fapt incontestabil. Înrobirea acestor persoane este un capitol fără precedent și extrem de dureros în istoria femeilor din întreaga lume.

Adevărul despre „femeile de reconfortare” a fost ascuns o bună bucată de vreme și doar la începutul anilor 1990 chestiunea a început să provoace îngrijorare. Cercetătorii chinezi au început studiile în acest domeniu chiar și mai târziu. După șase ani de muncă, autorul a ajuns la concluzia că a existat în China cel mai mare număr de „case de reconfortare”, că „femeile de reconfortare” chineze au reprezentat majoritatea persoanelor de acest fel din toate teritoriile ocupate de japonezi și că ele au fost tratate cu o cruzime extremă. Noi, cercetătorii chinezi, prin urmare, ne simțim obligați să efectuăm studii serioase în această direcție și să expunem complet crimele săvârșite de armata japoneză în această privință.

¹ Radhika Coomaraswamy, *Report of the Special Rapporteur on Violence against Women, its Causes and Consequences, in accordance with the Commission on Human Rights, Resolution 1996.*

1. Originea și evoluția instituției „femeilor de reconfortare”

Instituția „femeilor de reconfortare” a urmat cursul războiului; concepută odată cu sporirea militarismului japonez, a fost statornicită odată cu extinderea războiului agresiv și a dispărut odată cu înfrângerea armatei japoneze. Una peste alta, a fost o tovarășie vicioasă a militarismului japonez. Okamura Yasuji și Matsui Iwane, doi criminali de război, au fost primii vinovați de înființarea acestei instituții.

Apariția și punerea în practică a conceptului de servicii sexuale de la începutul secolului trecut până în anii 1930

Instituția „femeilor de reconfortare” a fost strâns legată de măsurile anterioare referitoare la serviciile sexuale din armata japoneză. În martie 1918, pentru a opri marșul compact dinspre est al Armatei Roșii sovietice, trupele britanice și franceze au debarcat la Murmansk pentru o intervenție armată. Guvernul japonez a profitat de situație și a început să se extindă în nordul Mancuriiei, în China și în Siberia vecină. În următorii trei ani, Japonia a trimis în total 11 divizii în nord-estul Chinei și în Uniunea Sovietică.¹ În timpul invaziei Rusiei sovietice,

¹ Inoue Kiyoshi, *Japanese Militarism*, traducere de Shang Yongqing, Commercial Press, 1985, vol. II, p. 230.

proprietarii bordelurilor japoneze au primit permisiunea specială de a întovărăși armata, oferind servicii sexuale bărbaților. Cu toate acestea, au existat multe violuri, iar bolile venerice au devenit foarte răspândite printre militari. Potrivit statisticilor, 12 000 de ofițeri și soldați, adică între 10 și 20% din totalul forțelor armate, sufereau de boli venerice, ducând la mai multe pierderi de vieți omenești decât cele din timpul luptelor.¹ Acest lucru a zdruncinat armata japoneză, care era în acel moment pe punctul de a pierde războiul. Înaltele autorități militare japoneze au început să se întrebe cum ar putea restrânge pierderile pe care le-ar putea produce bolile venerice în războaiele viitoare. Subiectul era dezbătut și în articole speciale din revistele armatei și marinei precum *Kaigun Gunikai Zassi*. Concluzia finală a fost aceea că trebuie introduse servicii sexuale instituționalizate sub control medical, pentru a satisface nevoile sexuale ale armatei japoneze, care se extindea rapid și care trimitea tot mai mulți soldați și ofițeri peste graniță.²

În acest context, în 1932, marina militară japoneză a început încet-încet să introducă măsuri pentru asigurarea serviciilor sexuale în Shanghai, cea mai mare bază navală de peste mări a Japoniei. Autoritățile navale au ales un număr de bordeluri japoneze în Hongkou să furnizeze servicii sexuale la fața locului. Marina japoneză a deschis 17 bordeluri în Shanghai, în care lucrau 279 de gheșe și 163 de prostituate. La sfârșitul lui 1936, erau înregistrate 10 astfel de stabilimente: Issintei, Touyuuen, Taisyoukan, Chikushi, Ukibune, Akebono, Miyakotei, Shanghai Club, Shouritei și Koumu. Numărul femeilor înregistrate în aceste stabilimente a fost de 102 japoneze și 29 coreene. În plus, erau patru *kashi zashiki* – camere închiriate – rechiziționate de

¹ Yano Reiko, *A Study of Comfort Women*, traducere de Da Hai, Liaoning Ancient Books Press, 1992, p. 32.

² *Kaigun Gunikai Zassi*, nr. 30.

marină, unde ofițerii și soldații japonezi puteau merge pentru a primi „servicii de reconfortare”.

În acest stadiu, exista, practic, o relație comercială între armata japoneză și bordeluri, în cadrul căreia armata plătea pentru serviciile oferite ofițerilor și soldaților de către prostituatele din lupanare. Persoanele care furnizau servicii sexuale activau mai degrabă ca prostituate militare decât ca „femei de reconfortare”, categorie care a apărut mai târziu. Oricum, era pentru prima dată în istorie când Înaltul Comandament al unei țări furniza la fața locului servicii sexuale ofițerilor și soldaților, sub control medical. Conceperea serviciilor sexuale militare și punerea în practică a măsurilor adiacente au reprezentat un preludiv al înființării instituției „femeilor de reconfortare” din armata japoneză.

Apariția „femeilor de reconfortare” și a „stabilimentelor de reconfortare”

Primul bărbat care a recrutat prostituate și a organizat „detașamentul femeilor de reconfortare” pentru a furniza servicii sexuale la fața locului a fost Okamura Yasuji, un mare criminal din armata japoneză invadatoare în China. După Incidentul din 28 ianuarie 1932, forțele expediționare japoneze, al căror număr se ridica la 40 000, au ajuns în Shanghai. Frecvențele plângeri de viol au fost condamnate de toți chinezii și de opinia publică mondială. Din considerație pentru disciplina militară și forțele combatante, dar și pentru a contracara oprobiul public, Okamura Yasuji, adjunctul șefului de stat-major al armatei japoneze din Shanghai, a trimis o telegramă guvernatorului prefecturii din Nagasaki, cu aprobarea comandantului Shirukawa Yoshinori. În această telegramă îi cerea guvernatorului să recruteze imediat prostituate și să trimită „trupe de femei de reconfortare” la Shanghai, pentru a

înființa „stabilimente de reconfortare” în teritoriul ocupat din Shanghai. În aprilie, primele „stabilimente de reconfortare” au fost înființate la Wusong, Baoshan, Miaoxing și Zhenru, toate în zonele de luptă ale armatei japoneze. După armistițiul din mai, japonezii s-au retras în zona Hongkou și „stabilimente de reconfortare” s-au mutat și ele de acolo.

În februarie 1949, după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, Okamura Yasuji a fost întrebat, la bordul vasului care-l ducea acasă, și a admis: „Sunt omul care a susținut pentru prima dată înființarea celebrului sistem al «femeilor de reconfortare». În timpul Incidentului din Shanghai din 1932, au fost violate două sau trei localnice și ca adjunct al șefului armatei am conchis la finalul anchetei că singura modalitate de rezolvare era să imităm marina, recrutând prostituate pentru ofițeri și soldați. Prin urmare, am cerut guvernatorului prefecturii Nagasaki să trimită detașamente de servicii sexuale în China.”¹

Detașamentele de „femei de reconfortare” organizate de Okamura Yasuji au făcut un pas mai departe față de serviciile sexuale furnizate de prostituate locale organizate de marină și reprezintă al doilea stadiu de dezvoltare a instituției „femeilor de reconfortare”. În primul rând, toate cele aduse acolo erau, în mod oficial, numite „femei de reconfortare”, deosebindu-se de prostituate și de „fetele de companie băutoare de vin”, ceea ce însemna că principala lor ocupație era de a „reconforta” armata. Singurul scop pentru organizarea „femeilor de reconfortare” era de a furniza servicii sexuale pentru militarii japonezi de pe front. Aceste femei au mărșăluit împreună cu armata și niciun civil japonez nu a avut dreptul să se bucure de serviciile lor.

În al doilea rând, dovezile provenite din diverse documente și mărturiile demonstrează că instituția a fost planificată cu grijă și

¹ Inaba Masao, *Materials of Senior General Okamura Yasuji*, Hara Syobu, 1970, vol. I, p. 302.

înființată de către autoritățile militare nipone și de către guvernele locale japoneze, fiind pusă în practică pe scară largă atât de guvern, cât și de armată. Firește, comparativ cu proliferarea de mai târziu a sistemului, acesta era doar începutul. De atunci, localurile pentru servicii sexuale aparținând forțelor navale japoneze s-au numit în mod oficial „stabilimente de reconfortare.”¹

Înființarea oficială a instituției „femeilor de reconfortare”

A treia etapă în dezvoltarea instituției „femeilor de reconfortare” a început odată cu agresiunea totală a Japoniei asupra Chinei, în 1937, când japonezii au început să obțină cu forța alte femei pe lângă prostituatele armatei. Femeile erau distribuite planificat și proporțional către diverse unități militare.

Primul „stabiliment de reconfortare” de pe pământ chinez a fost Yangjiazhai Recreation Station – Centrul recreațional Yang-jia-zhai din Shanghai.

După bătălia din 13 august 1932, Armata japoneză din centrul Chinei a început să admită posibilitatea unui război de lungă durată în China. Pentru a evita răspândirea bolilor venerice, comandantul Matsui Iwane a decis să urmeze exemplul lui Okamura Yasuji și să introducă sistemul bordelurilor. El a pus la punct un plan de recrutare a femeilor japoneze și de deschidere a bordelurilor, sub directul control al armatei. Imediat ce orașul Shanghai a fost ocupat, el a ordonat șefului statului-major, Tsukada Ko, să facă pregătiri pentru un astfel de stabiliment. Autoritățile militare nipone din Shanghai au trimis telegrame tuturor guvernatorilor de la prefecturile din vestul Japoniei, cerându-le să recruteze „femei de reconfortare” și să le trimită la Shanghai. Primul lot de 104 persoane

¹ Fuji Nagaso, *op. cit.*

Cuprins

Panoramă a Războiului de Rezistență împotriva Agresiunii Japoneze din perspectiva războiului mondial antifascist . . .	5
1. Semnificația victoriei	7
2. Războiul de Rezistență al Chinei împotriva Agresiunii Japoneze: o componentă semnificativă a războiului mondial antifascist	13
3. Importanțele contribuției ale Războiului de Rezistență al Chinei	17
4. Statele și oamenii de pretutindeni își arată simpatia față de rezistența Chinei împotriva agresiunii japoneze, oferindu-și ajutorul dezinteresat	27
Percepția istorică și relațiile sino-japoneze	37
1. Probleme istorice și percepție istorică	39
2. Cazuri practice de cercetare comună în istorie	49
3. Contextul controverselor istorice	58
4. Aspecte istorice pentru studiile comune	67
Jocul de-a Mikado-ul între Statele Unite și Japonia	75
1. Cum concepea problema „salvgărdării casei imperiale și a politicii naționale” elita conducătoare a Japoniei înainte de capitulare	77

2. Considerații ale decidenților americani	84
3. Capitulara Japoniei: Mikado-ul și păstrarea sistemului Mikado.	92
A fost Comitetul Internațional pentru Zona de Siguranță din Nanjing o organizație antijaponeză în timpul masacrului?	
1. Occidentalii stabilesc Zona de Siguranță din Nanjing	101
2. Consimțământul tacit dat de autoritățile militare japoneze pentru înființarea Zonei de Siguranță în primele zile după ocuparea Nanjing-ului	103
3. Ostilități din partea autorităților japoneze împotriva Comitetului Internațional al Zonei de Siguranță din Nanjing	110
4. Regimul-marionetă de autoguvernare susținut de autoritățile japoneze a persecutat și mutat Zona de Siguranță	118
Concluzii.	127
Concluzii.	
132	
Înțelegerea Chinei și a Incidentului din 18 septembrie de către Japonia	
1. Percepția Japoniei asupra Chinei și asupra ordinii internaționale	135
2. Planul japonez de „Separare a Mancuriei și Mongoliei de China”	137
3. Înțelegerea și studiul istoriei	148
Concluzii.	152
Concluzii.	
157	
O analiză a strategiei militare japoneze în războiul de agresiune împotriva Chinei	
1. Dispută privind „Atacul spre nord” și „Atacul spre sud”	159
161	

2. Strategia de agresiune a Japoniei împotriva Chinei în preajma Incidentului din 18 septembrie	170
3. Strategia agresivă a Japoniei împotriva Chinei în timpul Incidentului de la Podul Marco Polo.	178
Critica și analiza Proceselor de la Tokyo	187
1. Procesele de la Tokyo și legile internaționale	189
2. Exonerarea de vinovăție a împăratului Japoniei	199
3. Semnificația istorică a Proceselor de la Tokyo	210
Analiză a instituției „femeilor de reconfortare” în cadrul armatei invadatoare japoneze în China	215
1. Originea și evoluția instituției „femeilor de reconfortare”	217
2. Tipuri de bordeluri și administrarea acestora pentru armata japoneză din China.	227
3. Analize ale „femeilor de reconfortare”	241
4. Numărul estimat al „femeilor de reconfortare” din China	250